

KARLSTADS KOMMUN**KOMMUNLEDNINGSKONTORET****administrativa avdelningen****Remissvar** 2019-10-29

Elin Dahlgren, 054-540 2817

elin.dahlgren@karlstad.se

**Remissvar – Remiss av slutbetänkandet
Förbättrat skydd för totalförsvaret (SOU
2019:34)**

Dnr KS-2019-338 Dpl 24

Sammanfattning

Karlstad kommun vill lyfta en inkonsekvens i utredningens förslag då det föreslås en skillnad i reglering för staten och kommunerna sett till kontrollsystemet för överlåtelser och upplåtelser. Karlstad kommun ser också att förslaget skulle bli kostsamt och betungade för kommuner om kommunen nekas sälja en egendom. Karlstad kommun vill därför att det övervägs om inlösen kan bli möjligt även för kommunal egendom eller om kommunen bör kompenseras på annat sätt.

Sett till kommunernas förtydligade ansvar delar inte Karlstads kommun uppfattningen att skrivningen får störst genomslag i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), utan tvärt om. För att få det starka genomslag som utredningen föreslår ser Karlstad kommun att skrivningen istället bör läggas i kommunallagen. Grundläggande för att kommunen ska ha möjlighet att ta sitt förtydligade ansvar är också att kommunen får information om vilka frågor och områden inom kommunen och dess ägande som berör Sveriges totalförvar. Utan sådan information menar Karlstads kommun att det är mycket svårt för kommunen att göra bedömningen kring när samråd behövs.

Sett till länsstyrelsens utökade mandat kopplat till plan- och bygglagen (2010:900) (PBL), finns en farhåga kring hur detta mandat kommer att brukas. Karlstads kommun anser därför att det är viktigt att den utökade rollen för länsstyrelsen, både i fråga om samråd och i fråga om tillsyn, nogsamts följs och utvärderas.

Karlstads kommuns synpunkter**Uppdraget om statliga kontrollsystem för vissa överlåtelser m.m.**

Inledningsvis vill Karlstads kommun föra fram en inkonsekvens i utredningens förslag. Utredningen föreslår att överlåtelser och upplåtelser till eller från staten eller en juridisk person, i vilken staten har ett bestämmande inflytande, inte ska omfattas av det föreslagna kontrollsystemet. Anledningen till detta är att statliga

P/A

myndigheter redan har en generell skyldighet att beakta totalförsvarets krav i sin verksamhet. Karlstads kommun uppfattar det som att den generella skyldigheten som åsyftas är den som i utredningen föreslås även ska gälla för kommuner framöver. Karlstads kommun har därför svårigheter att se hur situationen för kommuner och statliga myndigheter skiljer sig åt. Mot bakgrund av detta har Karlstads kommun svårigheter att se motiven till en skillnad i regleringen mellan kommuner och statliga myndigheter.

Karlstads kommun ser att förslaget potentiellt skulle vara kostsamt och betungande för kommuner. Kommuner som nekas sälja egendom skulle t.ex. fortsatt belastas med driftskostnader, behöva avsätta personella resurser för hanteringen av fortsatt ägande. Karlstads kommun anser därför att det bör övervägas om inlösen skulle vara möjligt även för kommunal egendom eller om kommuner bör kompenseras på annat sätt.

Ett förtydligat ansvar för kommuner och landsting

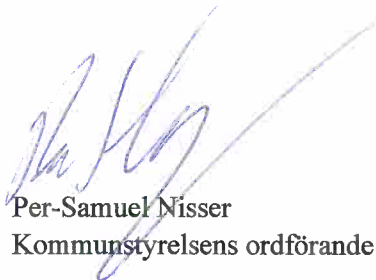
I remissen föreslås att det görs ett tillägg i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, LEH, som tydliggör att kommuner och landsting har en skyldighet att beakta totalförsvarets krav i all sin verksamhet. Detta görs i syfte att öka medvetenheten inom kommuner och landsting om deras betydelse inom totalförsvaret samt för att öka skyddet av totalförsvarsverksamhet. Dessutom föreslås en samrådsskyldighet i frågor av betydelse för totalförsvaret.

Karlstads kommun delar inte utredningens uppfattning att regeln når ett starkare genomslag om den placeras i LEH jämfört med alternativet att den placeras i kommunallagen (2017:725). Eftersom den föreslagna regeln ska gälla hela den kommunala verksamheten torde den bättre finna sitt författningssammanhang i kommunallagen, som ju är en grundläggande och generell författning som också är väl känd för hela den kommunala organisationen. Karlstads kommun anser därför att det mest lämpliga alternativet vore att placera den föreslagna regeln i kommunallagen. Risken är annars att det blir en regel som främst hamnar inom beredskapssamordnarens arbetsområde och att det blir svårare att få det genomslag som utredningen efterfrågar.

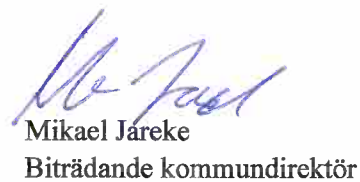
Karlstads kommun förstår utredningens synpunkt att förslaget i sak inte medför ökade uppgifter för kommunen. Dock menar Karlstads kommun att det ändå blir en belastning för kommunen att göra bedömningen när uppgifter och/eller frågor har en sådan koppling till totalförsvaret att samråd behövs. Helt grundläggande för att kunna göra en sådan bedömning är att kommunen får vetskap om vilka totalförsvarsintressen som finns inom den egna kommunen och dess ägande. I exemplet som utredningen visar med Slite hamn kan Karlstads kommun anta att berörda kommuner arbetat med frågan en tid innan regeringen informerade om det faktiska säkerhetsläget. Karlstads kommun vill därför belysa att det är av stor vikt att kommunen får ta del av liknande kunskap redan innan kommunen skulle inleda ett sådant omfattande arbete.

Staten genom länsstyrelsen ges en utökad möjlighet att tillvarata totalförsvarets intressen i den fysiska planeringsprocessen.

Karlstads kommun anser att det är viktigt att den utökade rollen för länsstyrelsen, både i fråga om samråd och i fråga om tillsyn, nogsamt följs och utvärderas. Då länsstyrelsen föreslås göra vissa, vad Karlstads kommun kan bedöma, svåra avvägningar kring totalförsvaret är det viktigt att det säkerställs att dessa avvägningar hamnar på en rimlig nivå. Mot bakgrund av totalförsvarets känsliga karaktär kan kommunerna inte ha några synpunkter på hur länsstyrelsen utför sitt uppdrag. Denna utvärdering måste säkerställas på annat sätt. Vidare anser Karlstads kommun också att konsekvenserna som utredningens förslag leder till för kommunernas arbete måste följas upp och utvärderas, både ur ett allmänt perspektiv och ur ett PBL-perspektiv.

Per-Samuel Nisser
Kommunstyrelsens ordförande

Mikael Järeke
Biträdande kommundirektör